

# องค์ความรู้ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต



## ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการทุจริต (Corruption)

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาเถร  
อำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา

## ความหมายของการทุจริต

- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน  
"ประพฤติชั่วคดโกงไม่ซื่อตรง"
- ประมวลกฎหมายอาญาให้คำนิยามไว้ในมาตรา 1(1)  
"โดยทุจริต" หมายความว่า "เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น"
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 4  
"ทุจริตต่อหน้าที่" หมายความว่า การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหน้าที่ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งเหนือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

## พัฒนาการแนวคิดของการทุจริต

- **ระยะแรก** เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจหน้าที่ของตนเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวและพรรคพวก เช่น การรับสินบน
- **ระยะที่สอง** การทุจริตเกิดจากความร่วมมือระหว่างข้าราชการ นักการเมือง และนักธุรกิจ (ภาคเอกชน) ในการใช้กฎหมายหรือช่องว่างทางกฎหมายแสวงหาผลประโยชน์
- **ระยะที่สาม** การสร้างเงื่อนไขต่างๆ ตามกฎหมายเพื่อให้สามารถนำมาใช้แสวงหาประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง นำมาสู่ "การทุจริตเชิงนโยบาย"



## รูปแบบของการคอร์รัปชันหลักในสังคมไทย

- รูปแบบของการคอร์รัปชันหลักในสังคมไทยที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัยโดย ผาสุก พงษ์ไพจิตร (2552)
- 1. การเรียกเก็บภาษีคอร์รัปชัน มีชื่อเรียกหลายชื่อ ซึ่งรวมทั้งการเรียกสินบน ส่วย สนนน้ำใจ ค่าน้ำร้อนน้ำชา และเงินใต้โต๊ะ เป็นต้น
- 2. การดึงเงินงบประมาณแผ่นดินจากค่าคอมมิชชั่นโครงการมาเป็นของตน การรับสินบน การจัดซื้อจัดจ้าง รวมทั้งการเสนอโครงการเพื่อให้ได้เงินคอร์รัปชัน ทั้ง ๆ ที่โครงการดังกล่าวอาจไม่มีประโยชน์อย่างแท้จริง

## รูปแบบของการคอร์รัปชันหลักในสังคมไทย

- ▶ 3. การจ่ายสินบนเพื่อให้ได้มาซึ่งการผูกขาดธุรกิจ หรือผูกขาดการประมูลโครงการ
- ▶ 4. การเล่นพรรคเล่นพวก การดำรงตำแหน่งหลายหน่วยงาน จนเกิดลักษณะที่เรียกว่าการทับซ้อนของผลประโยชน์ หรือ “ผลประโยชน์ทับซ้อน” (Conflicts of interests)
- ▶ 5. การใช้อำนาจทางการเมือง ดำเนินนโยบายที่เอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทธุรกิจที่ตนเอง ครอบครัว หรือพรรคพวกมีผลประโยชน์อยู่ เรียกว่า “คอร์รัปชันเชิงนโยบาย”

# คู่มือ ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest)

**พฤติกรรมอย่างไร?....**  
 เข้าข่ายผลประโยชน์ทับซ้อน

ความขัดแย้งกันระหว่าง  
 ผลประโยชน์ส่วนตัว และ ผลประโยชน์ส่วนรวม

ต้นเหตุพื้นฐานของการ **คอร์รัปชัน**

รวมหัวกับทุจริต  
**แบบนี้ต้องรวบหา**

**ปัจจัย**  
 ที่ทำให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

- มีฐานความคิดในเรื่องการตอบแทนบุญคุณ : โดยเฉพาะบุญคุณทางการเมือง
- มีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินที่สุรุ่ยสุร่าย : ทำให้รายรับไม่สมดุลกับรายจ่าย
- มีความจำเป็นในการรักษาตัวรอด : สดการเผชิญปัญหา เน้นเรื่องวัตถุนิยม การอยากมี อยากได้
- เกิดจากปัจจัยด้านกฎหมาย : บทลงโทษทางกฎหมาย ยังไม่เพียงพอ ต่อการ “ป้องกัน” และ “ป้องปราม”
- มีฐานความคิดในลักษณะบูรณาการ : ไม่สามารถ แยกแยะระหว่างเรื่องส่วนตัวกับเรื่องส่วนรวมออกจากกัน ได้อย่างสิ้นเชิง
- โครงสร้างการบริหาร และการมีระบบการ ตรวจสอบถ่วงดุล : ซึ่งฝ่ายตรวจสอบยังขาดความ เข้าใจ และระบบยังไม่มีประสิทธิภาพ

# แนวทางปฏิบัติ...เพื่อป้องกัน

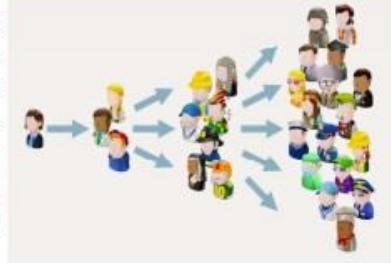
# ผลประโยชน์ทับซ้อน

## การเตรียมตัวก่อนเข้าสู่ตำแหน่ง (ก่อนเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ)



•ก่อนเข้ารับตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐ บุคคลนั้น จะต้องเตรียมตัวโดยตรวจสอบตนเอง ผู้สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ว่าได้มีการดำเนินการใด ๆ บ้าง

ในขณะที่ตนเองอยู่ในสถานะของเอกชนที่ได้ทำธุรกิจหรือทำการค้าไว้กับรัฐ โดยจะต้องตรวจสอบการเป็นคู่สัญญากับรัฐ การรับสัมปทานจากรัฐ หรือการเป็นกรรมการผู้จัดการ การถือหุ้นหรือการเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการหรือการเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนต่าง ๆ ว่ามีหรือไม่อย่างไร และต้องสำรวจกิจการต่าง ๆ ของผู้สมรส รวมถึงการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้อง



## การปฏิบัติหน้าที่หรือดำรงตนในระหว่างที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ



•นายกรัฐมนตรี / รัฐมนตรี / ผู้บริหารท้องถิ่น / รองผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรส่วนท้องถิ่นหรือ (ผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐ)

ต้องไม่ดำเนินการใด ๆ ที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐๐ แห่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต

**หมายเหตุ :** กรณีตำแหน่งผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐยังไม่ได้กำหนดบังคับใช้ แต่ทั้งนี้ก็ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

## การดำเนินการกิจการในภายหลังที่พ้นจากตำแหน่ง (ยังไม่ถึง ๒ ปี)



•กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตามมาตรา ๑๑๑ ได้บัญญัติห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีให้ดำเนินการที่เป็นการขัดกัน

ระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม เทคโนโลยี แนนเมท เรนเนตคอมเพก เบนเนส ๒ บ นบแทง เทน เกอองวอชูนันเตพณง เม ตำแหน่งนั้น ๆ แล้ว รวมถึงการดำเนินการของผู้สมรส ด้วย

### กรณี...การรับของขวัญ หรือรับผลประโยชน์

**ต้องปฏิเสธ**

- ถ้าเป็นการให้เงิน ท่านต้องปฏิเสธ ไม่ว่าจะป็นโอกาสใดๆ หรือการรับเงินสดหรือสิ่งใดๆ ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินได้ เช่น หุ้น พันธบัตร หรือลีดเดอร์ ฯลฯ ส่วนเข้าข้างการรับสินบน และเป็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนทั้งสิ้น

เราควรรายงานการรับหรือไม่.. ?

เราสามารถเก็บไว้เป็นของตนเองได้หรือไม่.. ?

เราควรรับหรือไม่ ?

สามารถเก็บรักษาไว้เองได้

ของขวัญ หรือผลประโยชน์ที่ได้รับ เมื่อเทียบกับราคาตลาด มีค่าไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท

การรับจาก  
ต่างประเทศ

รับมาเป็นของส่วนรวมหรือของส่วนตัว สามารถรับ  
ได้ แต่ต้องแจ้งผู้บังคับบัญชาวินิจฉัย หาก  
ผู้บังคับบัญชาไม่อนุญาตต้องส่งคืนทันที

การรับกรณีพิเศษจากบุคคลในประเทศ



รับจากญาติที่ให้โดยเสน่หาแต่เกินกว่า  
ฐานานุรูป  
รับมาเกินกว่า ๓,๐๐๐ บาท  
รับมาเป็นของส่วนรวมไม่ว่าจะมีมูลค่า  
เท่าใดก็ตาม

ต้องแจ้งผู้บังคับบัญชาทราบ  
และวินิจฉัย หาก  
ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าไม่  
สมควรต้องส่งคืนทันที/



ผลประโยชน์  
ทับซ้อน



หากฝ่าฝืนจะมีโทษอย่างไร?

การมีพฤติกรรมใดๆ ก็ตามที่เข้าข่าย  
ประเภทของผลประโยชน์ทับซ้อน หรือมี  
พฤติกรรม ที่พร้อมฝ่าฝืนการปฏิบัติตาม  
ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ย่อม  
ส่งผลให้ถูกลงโทษ **ตัดเงินเดือน**  
จนกระทั่งถึงขั้น **ไล่ออก** ขึ้นอยู่กับความ  
ร้ายแรงของการฝ่าฝืน นอกจากนั้นหาก  
พฤติกรรมนั้นๆ เข้าข่ายการรับสินบน  
**ถืออลงทุจริต** และสามารถพิสูจน์ได้ว่า  
ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นๆ มีการ  
รับผลประโยชน์ทับซ้อน หรือเข้าร่วมการมี  
พฤติกรรมดังกล่าว ซึ่งมีผลต่อความเป็น  
ธรรม ก่อให้เกิดผลประโยชน์ แก่ผู้ให้โดย  
มิชอบ หากถูกตัดสินว่าผิดจริง ผู้มีส่วน  
เกี่ยวข้องทุกคนอาจมีส่วนร่วมในการรับโทษ  
ทางอาญาด้วย/

..... ไม่น่าเห็นกับความเป็นเพื่อน  
มันบอกว่าไม่เป็นไร...ขอเลข  
ครุ จะถูกตัดเงินเดือนไหมเนี่ย!..

..ผมขอแนะนำให้คุณ! ..ไป  
ศึกษา คู่มือ..ผลประโยชน์ทับ  
ซ้อนคุณะ และอย่าให้เกิด  
พฤติกรรมแบบนี้อีกเด็ดขาด



หุหุ...รับราชการมาทั้งชีวิต  
โดนไล่ออกจากงาน..เพราะรับสินบน  
เงินบ้านญาติก็ไม่ได้...เสียชื่อเสียง  
นำอับอาย/



ศาลตัดสิน...มีส่วน  
เกี่ยวข้องร่วมกระทำ  
ความผิดจริง/

รับโทษ  
ทาง  
อาญา

